

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr. " " " " 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentru Romani'a si strainetate pe anu 14 fr. " " " " pe 1/2 a. 7 fr.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biseric'a si Scól'a.“ Èr banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.“</p>
---	--	--

La lipsa de preoti si de invetiatori.

De cand s'a deschisu tineriloru cu carte mai multe isvóra de subsistintia si prospecte de inaintare, si de cand se ceru si dela preotii si invetiatorii nostri mai multe pregatiri si mai multe sacrificii pentru insusirea acestor'a, de atunci încóce se simte totu mai multu si lips'a de preoti si invetiatori am poté dice mai la tóte confesiunile, dar mai multu la noi, si mai cu séma in parochiile din părțile mai muntóse.

Se pare adeca, tineriloru nostrii, ca cu asemenea pregatiri câte se ceru la preotie si invetiatorie, si cu asemenea sacrificii trebuintóse la insusirea aceloru pregatiri, mai usioru se potu noroci, si totu mai usioru potu traí pre alte cariere, si asia combinandu multi sunt cari nu bucurosu se aplica la officii bisericesci, mai alesu in parochii mai espuse unde si dotatiunea este slaba si precarie. Astfelu dar am ajunsu se audimu cu durere, chiar din rapórtele congresului nostru nationalu bisericescu de curendu tienutu, ca mai multe parochii de ale nóstre sunt fara de preoti si fara de invetiatori.

Daca am ajunsu dara se audimu chiar din congresu, ceeace de altfelu scim cu toti, ca atâtea parochii de ale nóstre sunt fara de preoti si invetiatori si prin urmare atáti frati ai nostri sunt fara invetiatura si lumina; nu putem se nu ne intrebám: voim noi a lasá si mai departe acele parochii fara de preoti si invetiatori? a lasá si mai departe pre poporulu nostru, pre fratii nostri din acele parochii fara cultura si morala? a-i lasá si mai incolo parasiti si perduti? càci parasiti si perduti sunt cei ce in timpulu de acum nu se luminéza, nu se cultivéza.

Respunsulu nostru la aceste intrebări mari, nu este si nu póte fi altulu, decât cà noi nu voim, si nu este permisu a lasá si mai departe pre acei frati ai nostri parasiti; ci trebuie cu ori ce pretiu se facem a se delaturá reulu pana cand inca n'ar fi prea tardiu; ér acést'a nu numai in interesulu specialu alu acelor frati ai nostri, ci si chiar in interesulu generalu

alu nostru alu tuturoru, de órece sciutu este: ca reulu loru este si alu nostru, nenorocirea loru e si a nóstra.

Formandu noi cu totii adeca cu acei frati ai nostri impreuna unu corpu sau unu organismu, ori cine va intielege, ca suferind unu medulariu, séu o parte a corpului, suferu intregu corpu; cum si ca daca suferu adi unu medulariu mane altulu, atunci totu corpu este in pericolu, totu corpu se ruinéza, intocmai precum se ruinéza si unu edificiu cand incepe a se neglige mai o parte mai alt'a din elu. Astfelu dar trebuie se facem totu ce putem pentru delaturarea reului; se nasce inse acum intrebarea si mai grava, ce se facem?

Pentru a respunde la acésta intrebare in adeveru grava, va fi de lipsa, mai nainte de tóte se cercám, isvorulu reului, caus'a pentru cari nu se potu aflá tineri la asemenea parochii si statii invetiatoresci, si pentru care cei aflati nu se aplica de preoti si invetiatori la parochiile de cari vorbimu? ér cercetandu si ispitindu cu seriositate dupa isvorulu reului, vom aflá mai alesu doue cause ale lui si adeca, un'a lips'a de dotatiune corespundietóre; ér alt'a pretensiunea nóstra de a avea si prin locurile mai muntóse si mai departate, totu numai preoti cu pregatiri de 8 séu barem 6 clase gimnasiale si teologie, ér de invetiatori totu tineri cu 4 clase gimnasiale si preparandie.

Daca am potea delaturá caus'a prima, adeca: daca am poté provedé si acele statii cu dotatiuni corespundietóre atunci s'ar delaturá si a dou'a causa adeca: atunci s'ar aflá si tineri bine pregatiti pentru ocuparea posturiloru de preoti si invetiatori, in tóte parochiile nóstre; dar dupace scim bine ca acum deodata nu putem procurá asemenea dotatiuni: nu ni remane decât se cugetám, cum se delaturám caus'a a dou'a, de a nu cere dela fiitorii preoti si invetiatori atâtea sacrificii materiale la pregatirea loru, si totusi a-i pregatí de ajunsu numai pentru asemenea parochii.

Dupa modest'a nóstra parere acést'a s'ar potea, daca pentru asemenea parochii si statii invetiatoresci, am recrutá precát se póte numai tineri din a-

celési comune, ori barem din vecinatatea lor, pre cari in casu de lipsa, se-i crescemu noi pre spesele dieceselor, mai intaiu in preparandie apoi in teologie, specialu si anume pentru acele comune in cari este mare lipsa, si de cari i-léga si pre ei nessulu de rudenie de parinti si de altii ai lor.

Esprimandu acésta parere modesta, trebuie se constatâmu cu bucurie ca in dieces'a nóstra a Aradului, pentru anulu acest'a s'a si facutu unu inceputu modestu, s'a si pusu la cale o asemenea incercare.

Precum affâm Prea Santi'a S'a parintele Episcopu Ioan Metianu, a si provocatu dilele trecute pre toti protopresviterii tractuali, in ale caroru protopresviterate se afla asemenea parochii lipsite de preoti si invetiatori, cá fiecele dintre densii se escurga in acele comune din tractulu seu, si in contielegere cu fruntasii comunei se caute câte unulu séu doi tineri mai inteligenti cu ceva pregatiri de scóla, si din familii mai bune, si se-i indemne pre ei si pre parintii lor, a veni si a intrá in institutul nostru pedagogicu teologicu pentru a-se pregati; — dupa vocatiunea ce vor aretá de preoti si invetiatori, pentru acele comune lipsite.

Salutandu noi cu bucurie si acésta incercare modesta, sperâmu cá ea va produce macaru in parte rezultatele dorite, mai alesu daca va intimpiná si spriginulu onoratului nostru publicu si alu organeloru nóstre bisericesci.

Tocmai de aceea venimu si pre acésta cale a cere la toti cei chiamati acelu spriginu, si mai alesu alu onoratiloru nostri preoti si invetiatori din vecinatatea comunelor lipsite, rugandu pre toti se iee la inima si acésta cauza, si sè se intereseze de sórtea acelor comune, staruindu si indemnandu pre unii si altii din familiile mai fruntasie pentru crescerea filor lor spre scopulu de sus, pana cand vom ajunge a vedé si pre acei frati ai nostri prevediuti cu preoti si invetiatori, pentruca asia apoi tóte medularile corpului nostru bisericescu, — fiindu ferite de pericolu, — se funcioneze impreuna la sustinerea si intarirea nóstra.

Congresulu nationalu-bisericescu.

(Continuare si fine.)

Siedinti'a XIX. *)

Presenti toti trei prelatii: arhiepiscopulu si metropolitulu Miron Romanulu, episcopulu Caransebesiului Ioan Popasu si episcopulu Aradului Ioan Metianu.

Siedinti'a se deschide la 5 óre dupa amédi.

Nefind gat'a protocolulu siedintiei de inainte de amédi, autenticarea acelu'a se amâna pe mâne.

La ordinea dilei e raportulu comisiunii bisericesci.

Raportorulu acelei'a dlu Z. Boiu referéza asupra raportului consistoriului metropolitanu in privinti'a infintiarii unei academii teologice.

La propunerea comisiunii consistoriulu metropo-

*) Dupa „Telegrafulu Romanu.“ Red.

litânu se insarcinéza a recercá sinódele eparchiale sè se declare in acésta privintia.

Cu privire la propunerea dlui Nicolau Cristea relativu la a dou'a casatorie a preotiloru, comisiunea bisericesca propune, ca aceea sè se relege la sinodulu archierescu, care se fie rugatu a-si dá parerea sa asupra acestei cestiuni in procsim'a sesiune congressuala.

P. Truti'a: Cestiunea acést'a e de o insemnatate atât de mare si dorinti'a realisarii acestui lucru e atât de generala, încât congressulu ar trebui se si-o faca de a sa; propunu deci, cá congressulu se si-o feca de a sa si asia sè se predee sinodului archiereiescu spre resolvare.

I. Slavici: dlu Truti'a a disu, ca este o dorintia generala. Apoi dloru, acést'a e o mare intrebare. Chiar daca ar dori-o majoritatea congressului, inca nu e doveditu, ca o doresce biseric'a. Eu sunt de parere se nu discutâmu cestiunea, ci se remanemu pre langa propunerea comisiunii. Eu intielegu propunerea comisiunii asia, ca noi mai nainte de a ne pronuntia noi insine, am voi se avem pronuntiamentulu unei autoritati in cestiunea acést'a. Si eu numai asia primescu si propunerea comisiunii, daca congressulu nu se identifica cu propunerea dlui N. Cristea.

P. Cosm'a: Eu credu cá noi ne întórcemu pre langa unu *circulus vitiosus*. Daca este o corporatiune competenta a vindecá unu reu, de care e bantuita societatea, apoi congressulu nostru de siguru e acea corporatiune. Cestiunea acést'a nu este o cestiune, cu care se nu fie ocupatu ori-si-cine; fost-a ea discutata in modu confidentialu, in publicu, prin jurnale si asia mai departe. E o cestiune de moralitate publica. Eu am primitu odata dela alegatorii mei mandatu espresu, de a aduce acést'a cestiune pe tapetu in congressu. Spriginescu propunerea dlui Truti'a. Se ne facem de a nóstra propunerea dlui Cristea. E de lipsa, cá si sinodulu archierescu se véda, cá este o necesitate. Eu constatu cá e o necesitate.

Dlu N. Cristea se róga a se mai ceti odata propunerea sa.

Dupa ce se cetesce si ne find nemeni insinuata la votu, se votéza asupra propunerii dlui Truti'a, care se primesce cu mare majoritate de voturi.

Dlu Slavici insinua votu separatu, carui'a se alatura dnii M. Voileanu si Coriolan Brediceanu.

La ordinea dilei urméza raportulu comisiunii petitionare. La propunerea comisiunii tóte petitiunile se transpunu parte consistoriului metropolitanu, parte consistoriilor diecesane spre competenta afacere. Ajutorulu anualu de 100 fl. cerutu dela congressu de parintele Radu din Nevoiesiu si Nicolau Popoviciu din Chiscadag'a nu se acórdá, de órece congressulu nu dispune de ajutóre.

Siedinti'a se suspinde pe 10 minute.

Redeschidindu-se siedinti'a, se pune la ordinea dilei raportulu biroului, prin care se presentéza urmatoriulu bugetu de cassa.

Dinrnele deputatiloru congressuali sunt urmatórele: Pentru archidieceasa : 1759 fl. 58 cr. ; pentru dieces'a Aradului 2240 fl. 60 cr. ; pentru dieces'a Caransebesiului 3208 fl. 42 cr. ; la olalta 7216 fl. 60 cr. ; spesele biroului 150 fl. Acestor'a se mai alatura si spesele de calatorie ale deputatiloru cu 7 cr. per chilometru. Dela fiecare deputatu se detragu 5⁰/₀ din competentia in favorulu fondului congressualu.

Budgetulu casei se statoresce in modulu propusu de biroulu congressualu.

Fiind la ordinea dilei raportulu comisiunii organizatóre, raportulu acelei'a dlu Bartolomeiu raportéza asupra chartiei presidiale, prin care se aduce la cunoscentia congressului votulu sinodului episcopescu in cestiunea crearii postulu de vicariu-archiereu.

Comisiunea propune, cá acésta cestiune se se transpuna consistoriului metropolitanu spre a se luá mesurile de lipsa pentru realisarea practica a ei, avend a repotá la procsimulu congressu despre cele implinite.

Presidiulu : *Este adevératu si sciutu, cá eu de multu m'am declaratú si am disu, ca pentru mersulu mai regulatu alu afaceriloru in archidieceasa si pentru decorulu bisericeii ar fi cu scopu si de doritu, cá se se sistemiseze postulu de vicariu archiereu. Acést'a o am facutu atunci in cea mai curata convingere, crediendu, cá urmarescu cea mai buna intentiune. Mi-pare inse reu si me dóre, cá acum trebuie se facu declaratiune in altu sensu. La noi s'a creatu o situatiune chiar in daun'a bisericeii si la acést'a au contribuitu barbati de ai bisericeii, cari ar trebui se lucre pentru promovarea intereloru bisericeii in cea mai buna intielegere ; si fiindca am aceste triste esperintie, ve declaru, cá necum se insistu mai multu la crearea unui postu de vicariu archiereu, trebuie se dicu, cá infiantierea acestui postu adi ar fi spre daun'a bisericeii si pana cand traiescu, respective stau in scaunulu metropolitanu, nu voiu putea consimti cu asia cev'a.*

N. Zigre propune, cá votulu sinodului epitropescu se se iee simplu spre sciintia.

Presidiulu : Cestiunea me privesce si pe mine mai de aprópe. Aflu deci de cuviintia a me retrage si a lasá, cá discutiunea asupra ei se urmeze sub presidiulu Preasfintiei Sale a episcopului din Caransebesiu. (Voci : Nu e de lipsa. Nu discutám).

I. Slaviciu : Ceru inchiderea debaterii.

Presidiulu : M'asi rugá deci a discutá asupra cestiunii sub presidiulu Preasfintiei Sale.

Voci : Nu e de lipsa ; nu mai discutám, cáci s'a cerutu inchiderea debaterii.

V. Babesiu : Sè se iee actu la protocolu despre declaratiunea Escelentiei Sale.

Primindu-se acést'a si primindu-se totodata si propunerea dlui Zigre, dlu I. Lengheru afla, cá prin aceea ca am luatú votulu sinodului episcopescu simplu

spre sciintia, congressulu n'a disu absolutu nimicu. Congressulu ar putea acum se deslege cestiunea in modu definitivu.

E. Brote : nu sciu se mai fie discutabilu ceeace s'a resvliatu odata. Conclusulu s'a enuntiatu, — acum nu mai discutám.

In fine se hotaresce ca protocolulu acestei si-dintie precum si celu alu si-dintiei premeatóre se se autentice in comisiune máne la 12 óre de catra deputatii congressuali, cari se vor mai aflá in Sibiiu.

Presidiulu : Cu ajutoriulu lui Ddiu am ajunsu la inchieirea sesiunii pentru periodulu acést'a. N'am cuvinte, cu care se multiamescu tuturoru dloru deputatii congressuali, cari s'au infacisiatu la acestu congressu, pentru zelulu, ce l'au desvoltatu atât in decursulu discutiuniloru, cât si cá membri in comisiune, de asemenea trebuie se multiamescu si biroulu pentru activitatea si promptitudinea sa. Sperezu, ca lucrarea nóstra de acum ne va dá indemnu si mai puternicu, cá si in afara se lucrámu in cea mai buna armonie si pe bas'a statutului organicu. Implorandu binecuvéntarea Dumnedieésca asupr'a tuturor'a, si poftindu-ve fiecarui'a reintórcere fericita la ale sale, declaru sesiunea congressuala a acestui periodu de inchisa. (Strigari de „Se traiesca.“)

Dr. Iosif Galu : Dupa cum am vediutu, congressulu a resvlatu multe si insemnate cause, pertractandu-le cu afundimea, ce a recerut'o importantia lor. Tóte conclusele s'au adusu cu o seriositate démna de o corporatiune, cá si a nóstra, si in cea mai buna intielegere. Dee Ddiu, cá aceste se afle pamentu roditoriu, nu numai la noi in biserica, ci si la cercurile normative. Dee Ddiu si Escelentiei Sale dlui Metropolitu tarie si putere, cá lucrarea acést'a se o póta validitá spre inflorirea si prosperarea bisericeii nóstre. (Strigari de „Se traiesca.“)

Cutremurulu de pamentu. *)

Reactiunile din sinulu pamentului sunt palpitari de anima, ér fluxulu si refluxulu bateri de pulsu ale plane-tului nostru. R. Falb.

Dómnelorú si Domnilorú ! Alta data am avutu onórea se analizezu inaintea DVóstre interesantulu fenomenulu alu naturei cunoscutu sub nume de flexu si reflexu si Vi-am comunicatu cá ivirea acelui'a se póte calculá precisu si i-se póte anunciá si secund'a in care trebuie se se ivésca.

Acestu fenomenulu a fost cunoscutu si la cei vechi, dar caus'a lui a remasu pentru densii necunoscuta, a trebuitu se crésca pre pamentu o fiintia maestósa, atot puternic'a fapatura a matematiciei, ce se numesce astronomie, ca printrens'a se potém pricepe motorulu ce provóca fluxulu si refluxulu.

Ce ar fi DD. daca pamentulu intregu ar fi unu

*) Conferintia literara tienuta de autorulu in an'la seminariului din Arad in 5/17. Aprilie a. c.

fluidu invaluitu intr'o pelitia s'au codia subtire? Asia e cà si atunci s'ar intemplá fluxu si refluxu? Fenomenulu nostru s'ar manifestá prin aceea cà s'ar inaltá codi'a, ea insasi ni-ar presentá dara undele ce se aréta acum pe marea libera. — Si între geologii, cari nu voescu se admita argumente costrice intru cercetările pamentului, vor fi si de acei'a cari, vedindu undele acelei pelitie, vor sustiené, cà o potere ascunsa in pamentu este caus'a aceluor inaltiari, dar nici de cum nu vor ajunge la adeveru. *Natur'a este simpla, dar totodata si maestósa.* Elementele fisicali ni-spunu, cà unde este misicare, acolo trebue se fie si o potere s'au o presiune óresi-care. Si in casulu presente cine póte pressá codi'a pamentului, daca nu fluidulu din launtru codiei provocatu de atractiunea lunei si a sórelui, s'au de gravitatiunea universalá?

Aristoteles dice cà ap'a, ce a strabatutu in internulu pamentului, in urm'a caldurei interne s'a prefacutu in aburi si acesti'a prin expandiunea loru producu in pamentu sguduirile ce le numimu cutremuru; dar óre acei aburi nu si-au potutu aflá locu pe unde a strabatutu ap'a in pamentu? Si de unde se póta avé acei aburi atât'a expandiune, dupa-ce se scie cà dela unu punctu in colu, ce se numesce maximu de expandiune, aburii érași se intorcu in stadiulu fluidu ce l'au avutu mai nainte?

Geologi moderni ca *Baussingault, Necker, si Volger* afirma, cà in launtru pamentului se surupa masse gigantice de sténci, si alte materii si aceste provóca sguduirile, ce le numimu cutremuru. Dar de unde aceste surupaturi, càci posibilitatea loru presupune in pamentu locuri góle, ceeace contradice gravitatiunei pamentului, de dupa care acest'a in spre centru trebue se fie totu mai desu in materi'a s'a, indiferentu de stadiulu agregatiunei?

Doue sunt DD. cauzele cutremurului de pamentu: un'a este *atractiunea universalá* si acést'a apartiene astronomiei, ér a dou'a este *resistintia codiei pamentului*, ceeace trece in sfer'a geologiei.

Sepaturi in launtru pamentului, isvóre calde, vulcanii si alte argumente convingátóre ni-demustra, cà pamentulu este globu invaluitu intr'o codia grósa aprópe de 100 Mm., ér in launtru seu fluidu infierbentatu. Abstragemu dela nexulu, ce esista între pamentu si celelalte corpuri din universu, si considerámu numai legatur'a dintre elu si sóre, dintre pamentu si luna si apoi pre cea dintre pamentu, sóre si luna la olalta.

Pamentulu se întórce pre langa sóre in cunoscut'a s'a cale, ce o numimu elipsa. Cand e mai aprópe de sóre, adeca aflandu-se in periclu, atunci si gravitatiunea sórelui va avé mai mare influintia asupra pamentului, decát cand se afla acést'a in asia numitulu afeliu. Influinti'a gravitatiunei sórelui asupra pãrtii solide a pamentului va fi neinsemnata si se va manifestá ca atare in intréga codi'a, dar numai in decursulu veacurilor; aceea influintia devine inse con-

siderabila fatia de globulu celu internu, care se compune din materie fluida infierbentata. Cand se afla pamentulu in periclu, sórele va produce in fluidulu ce se afla in partea de catra densulu, dar si in cea opusa, nisce unde mai nalte decát cand se afla in afeliu. Aceste unde vor urmá gravitatiunei, dar fiindcà afla in calea loru codi'a cea solida a pamentului, pre acést'a vor apesa-o dreptu in sus, si codi'a dreptu aceea inca si-va face datorinti'a, adeca va resistá acelei presiuni interne. Atât presiunea undeloru, cât si resistinti'a codiei in decursulu anului vor fi diferite, conform distantiei pamentului dela sóre si conform structurei interne a codiei.

Nu in distantia de 15 milióne Mm. ca sórele, ci numai de 37 mii Mm. se afla lun'a dela pamentu. Calea s'a in giurulu pamentului sémana cu unu cercu. Une-ori e mai aprópe, alte-ori mai departe dela pamentu; in casulu antáiu dicem cà lun'a este in perigenu, ér in alu doilea in apogenu. Cea-ce am disu despre gravitatiunea sórelui facia de pamentu ca codia solida si ca globu fluidu infierbentatu, aceea stá si pentru luna si inca cu atât mai vertos cu cât cà, din caus'a enormei diferentie de distantia, gravitatiunea lunei asupra pamentului are efectulu multu mai mare decát a sórelui. Se va nasce dara si din caus'a lunei unda in fluidulu infierbentatu si acést'a inca va apesá in directiunea gravitatiunei asupra pãrtii interne din codi'a solida a pamentului, carea din partea s'a érași va resistá pre cât numai va fi in stare.

Spre simplificare se dicem la undele provocate de sóre „*unde solari*,” ér la ceste-alalte „*unde lunarie*.”

Efectulu undeloru solari este aprópe neinsemnatu in raportu cu alu celoru lunarie. Considerandu inse, cà lun'a póte ajunge între pamentu si sóre, adeca in lini'a ce impreuna centrulu pamentului cu centrulu sórelui, s'au in apropiarea acelei'a; sau considerandu cà si pamentulu póte ajunge între sóre si luna, intielegámu ca und'a solara se adauga la cea lunara; prin acést'a presiunea fluidului de diosu in spre codi'a cea solida se totu potenciéza, dar in acea proportiune cresce si reactiunea codiei asupra acelei presiuni.

De dupa situatiunea ce o are sórele si lun'a facia de pamentu, ni-potem esplicá si variatiunea ce póte obvení in presiunea amintita; dar si resistinti'a codiei variéza, càci suprafati'a pamentului $\frac{2}{3}$ este acoperita cu apa si numai $\frac{1}{3}$ este pamentu uscatu; apoi se scie cà la cele mai multe corpuri solide gravitatea si cohesiunea este mai insemnata de cât la cele fluide. Urmarea logica de aici e, cà aceea parte din codia, care consta numai din uscatu, va resistá mai tare de cât ceea-ce are pe suprafati'a s'a si apa. Chiaru si materialulu, ce constituie codi'a nu e pretotindenea intr'o forma de desu; má! sunt in acést'a codia chiar si spatiuri estinse, in care se afla inchisu atare gazu, ceea ce face ca resistinti'a codiei pre aici se fie mai pucinu intensiva ca in alte locuri.

Se mai luăm în considerare și împregiurarea, că în decursul anului piscurile undeloru solari atingu foarte multe puncte din codi'a pamentului, puncte ce se afla în zon'a pana la $23\frac{1}{2}^{\circ}$ lat. pre amendoué partile ecuatorului; dar piscurile undeloru lunarie atingu puncte ce se afla de amendoué partile ecuatorului pana la $28\frac{1}{2}^{\circ}$ latime. Má! chiaru și pisculu unei unde atinge puncte varie din zon'a amintita, de ore-ce pamentulu se inverte în giurulu ossiei sale în timpu de 24^h; și în timpulu acest'a und'a respectiva atinge cu pisculu seu róta codi'a pamentului, pana când pisculu unei lunarie percurge acea cale în timpu de 24^h-51.

Din tóte aceste resulta, că singuraticele piscuri ale undeloru vor avé sè se lupte neincetatu cu resistentia varie din partea straturilor solide ale codiei pamentului. Acestu teatru infricosiatu, ce se petrece neincetatu între codi'a solida și mass'a interna fluida infierbentata a pamentului, ni-va oferí și scene, când resistenti'a codiei va fi mai mare de câtu presiunea ce se eserceaza din launtru asuprai; s'au din contra und'a interna invinge resistenti'a relativa ori absoluta a codiei. Când va fi resistenti'a codiei mai puternica de cât presiunea interna, atunci nu se conturba suprafaci'a cea solida a pamentului; de va invinge presiunea interna resistenti'a relativa a codiei, atunci acést'a se inaltia, adeca se ridica din positiunea s'a și acésta conturbare de eculibru a suprafaciei o numimu cu celebrulu *Rudolf Falb* „cutremuru de pamentu;“ dar când und'a amintita invinge resistenti'a absoluta a codiei, atunci materi'a fluida infierbentata erumpe, esa pri codi'a pamentului, și acestu fenomenulu numimu „vulcanu.“

(Va urmá.)

D i v e r s e .

* *S'au denumitu de capelani castrensi* clas'a a II-a urmatorii preoti: *Vasilii Popovicu*, parochu în Sititelec, protop. Tinței; *Filipu Teah'a*, capelanu în Osiorheiu, protop. Oradii-mari și *Ioanu Miclosiu*, parochu în Covasintiu, protop. Siriei.

* *Hirotoniri*. *Emilianu Popovicu*, teol. abs. s'a hirotonitu de preotu pentru parochi'a Hotar-piatr'a, protopresviteratulu Pestesului și *Alexandru Papu*, teol. abs. s'a hirotonitu intru preotu pentru parochi'a Capeln'a, protopresviteratulu Beliului.

* *Multiamita publica*. De mai multi ani, St'a biserica din comun'a M. Seic, protteratulu Beliului, a fost intr'o stare atât de deplorabila — încât nici chiar St. antimis, nu erá scutit de plóia, lipsita de odejdii etc. etc. Astadi cu ajutorulu lui Ddieu, prin staruinti'a adm. parochialu loc. *Michail Rubinovicu*, s'a reparatu. Spesele s'au acoperitu în cea mai mare parte din contriburi benevole. Au mai donatu apoi dintre credintiosi: *Alexandru Rus*, unu rond de ornate bis. doue stichare doue luminare și un'a cruce mare în pretiu de 85 fl. I. Gligor un'a Evangelia legata cu piele fina în valóre de 24 fl. Z. Gabor un'a, Elen'a Rus doue icóne mari á 15 fl. Tot din contriburi benevole sau mai cumperatu și unu Triodu nou cu 25 fl. și unu almariu. Când aducu faptele acestea nobile, la cunoscinti'a on. publicu, rogu atât pre zelosul cond.

cât și pre st. donatori: cá pentru marinimositatea ce au aretatu facia de repararea și decorarea casei lui Ddieu se primésca pe acésta cale multiamit'a cea mai profunda. *Beliu*, în 18. Iuliu 1886 v. *Paul Gavrillette*, inv. as. cons.

C o n c u r s e .

Nr. 398. Sc.

Pentru conferirea a dóue stipendii de câte 500 fl. v. a. pe doi ani la doi tineri, carii au sè se pregatésca pentru profesur'a de pedagogie intr'unu institutu pedagogicu din Germani'a.

Competintii au se produca:

- 1) Atestatu de botezu, prin care se dovedésca că sunt romani gr. or.
- 2) Atestatu de maturitate.
- 3) Atestatu dela medicu despre starea sanatáti și constituti'a corpului.
- 4) Atestatu de moralitate.

Petitiile instruate cu documentele de mai sus, trebue trimise la Consistoriulu diecesanu în Caransebesiu pana la 3/15. Septemvre a. c. inclusive.

Cei ce vor castigá aceste stipendii, au se dee unu reversu, ca vor funcioná ca profesori în restimpu de diece ani la institutul nostru pedagogicu-diecesanu.

Caransebesiu, din siedinti'a consistoriala tienuta în 15/27. Iulie 1886.

Episcopulu diecesanu:

Ioanu Popasu, m. p.

—□—

Pentru deplinirea postulu de capelanu temporalu din Aradu, sistemisatu prin decisulu Ven. Consistoriu de dto 16/28 Ian. 1886 Nr. 194, se escrie concursu langa parochulu veteranu *Ioan Russu*, cu terminu pana la 28. Augustu st. v.

Emolumintele impreunate cu acea capelanie sunt urmatórele:

- a) jumetate din un'a sesie pamentu,
- b) jumetate din competinti'a de biru din sum'a de 300 fl. v. a. în bani gat'a,
- c) jumetate din dotati'a dela magistratulu Aradu în suma de 285 fl. și în fine,
- d) jumetate din stolile indatinate.

Dela recurenti se cere a fi romani gr. or. de nascere, a fi absolvatu optu clase gimnasiale, a fi depusu esamenu de maturitate și esamenulu de calificatiune din studiile teologice cu calculu pentru parochiele de frunte (clas'a prima) se posida pre langa limb'a materna romana și cunoscinti'a limbei magiare și germane. Apoi sè se presinte în vre-o dumineca séu serbatóre în terminulu legalu, la s. biserica spre a-si aretá desteritatea în celea rituale respective oratorice.

Recursele adresate comitetulu parochialu au sè se suscérna protopopulu, respective administratorulu protopopescu alu Aradului *Moise Boesianu* în Curticiu, pana la diu'a espusa adeca 28 Augustu v. 1886.

Cele intrate mai tardiu nu se vor considerá.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu: *MOISE BOCSIANU, m. p. adm. prot.*

—□—

Se escrie concursu pentru ocuparea statiunei invetiatoresci vacante din comun'a *Valcaniu*, cottulu *Torontál*, cu terminulu de alegere pe 29. Augustu v. a. c.

Emolumintele anuale sunt:

- 1) Salariu în bani gat'a 200 fl. v. a.;
- 2) 40 meti grâu;
- 3) $1\frac{1}{2}$ jugeru de pamentu aratoriu estravilanu;
- 4) paie de incalditu cât va trebui;
- 5) cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune sunt avisati a-si substerne recursurile, ajustate cu documentele necesarii conform statutului organicu bis. adresate comitetului parochialu, inspectorului de scóle Paulu Tempea, in Nagy-Torák, via Nagy-Beeskerek, pana in 26. Augustu vechiu a. c.

Valcaniu, la 29. Iuniu 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAULU TEMPEA, m. p. inspectoru scolaru.

—□—

Se escrie concursu pentru indeplinirea postului invetiatorescu dela scól'a confesionala rom. gr. or. din comun'a Calacea, inspect. Vingei, comit. Timisiului, cu terminu de alegere pe 24. Augustu st. v. (5. Septemvre st. n.) a. c.

Emoluminte: 1) In bani gat'a 126 fl. v. a. 2) 2 jugere de livada, 3) grâu 60 chible, $\frac{1}{2}$ curatu, $\frac{1}{2}$ mestecat, 4) 4 orgii de lemne, 5) 50 chile clisa (in bani 25 fl.) 6) 44 chile 80 dkgr. sare, (in bani 4 fl.) 7) 14 chile lumini. (in bani 7 fl.) 8) paie pentru incalditu, comun'a va da cât se voru recere, 9) 5 fl. pentru scripturistica, 10) 5 fl. pentru conferintia (numai cand va luá parte invetiatoriulu), 11) quartiru liberu cu dóua chilii, o camara, stalogu si siopru, 12) gradina de legumi $\frac{3}{4}$ jugeru intravilanu, $\frac{1}{4}$ jugeru estravilanu, 13) dela inmormentari unde va fi pofítu 50 cr. v. a.

Dela recurrenti se cere testimoniu de cualificatiune, esamenu din limb'a magiara, ca pricepu music'a vocala (notele) si cari se pricepu la pomicultura, horticultura, metasaritu si stuparitu — vor fi preferiti, si sè se presinte in vre-o Dumineca ori serbatóre la St'a biserica spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Recursele astfelii instruite si adresate comit. parochialu rom. gr. ort. in Calacea (per Orczifalva), sunt a-se trimite — pana in 17/29. Augustu a. c., (cele mai tardiu intrate nu se vor luá in considerare), Domnului Ioanu Munteanu, inspect. scl. in Baraczház per Knéz.

Calacea, in 16/28. Iuliu 1886.

Moise Grozescu, m. p. par. si pres. com. par. Arcadie Dimitrescu, m. p. not. comit. par.

In contielegere cu mine: IOANU MUNTEANU, m. p. inspectoru de scóle.

—□—

Pentru ocuparea postului de invetiatoriá la scól'a gr. or. romana de fete din Buteni, cu salariu anualu de 300 fl. pentru quartiru 100 fl. si 4 stangeni de lemne, — prin acést'a se escrie concursu cu terminu pana la serbatórea „Schimbării la fatia“ adeca pana la 6. Augustu a. c. in carea di va fi alegerea. Sub acest restimpu recurentele si vor substerne recursurile loru adornate cu testimoniu de cualificatiune — subscrisului inspectoru scolaru.

Buteni (Butyin). la 6 Iuniu 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: CONSTANTIN GURBANU, m. p. protop. inspect. scol.

—□—

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a conf. rom. din Magulice, cu terminu de alegere pe 10/22 Augustu la 10 óre a. c. cu care postu sunt impreunate urmátórele emoluminte:

- 1) bani gata 200 fl. v. a.
- 2) 10 metri de lemne din care sè se incaldiésca si scól'a.
- 3) quartiru liberu.
- 4) gradina pentru legume.

Dela recurrenti se pretinde se aiba esamenulu de cualificare si in vr'o dumineca séu serbatóre, a-se presentá la biserica spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu. Petitiunile adresate respectivului comitetu par. ale tramite

inspect. scol. Ioan B. Farcasiu in Plescuti'a p. u. Grahonez, pana in 8/20 Aug. 1886.

Ioan B. Farcasiu, m. p. inspect. scol.

—□—

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a confesionala rom. din Ciuciu, cu terminu de alegere pe 10 22 Augustu a. c. la 3 óre dupa amédi, emolumintele sunt:

- 1) bani 250 fl. v. a.
- 2) 10 metri de lemne.
- 3) gradina pentru legume.
- 4) quartiru liberu.

Dela recurrenti se pretinde esamenulu de cualificare de limb'a romana si magiara, ér cei cari vor avea documentu despre sciintia de gimnastica vor fi preferiti, in vre-o dumineca séu serbatóre a-se presentá la biserica. — Petitiunile adresate respectivului comitetu par. ale trimite inspect. scol. Ioan B. Farcasiu in Plescuti'a p. u. Grahonez, pana in 8/20 1886.

Ioan B. Farcasiu, m. p. inspect. scol.

—□—

Conform ordinatiunei V. Consistoriu dto 2/14. Maiu 1886. Nr. 1413 se escrie concursu, pentru deplinirea parochiei nou infiintiate Tomesti, cu care e imbinata si postulu invetiatorescu; terminulu de alegere 7/19. Augustu a. c.

Emoluminte anuale: in bani gat'a 200 fl. din stole si alte venite 200 fl. quartiru liberu, gradina si 5 orgii de lemne lungi din cari se va incaldi si scól'a.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati: recursurile proviedute cu tóte documintele prescise in statutulu organicu si adresate comitetului parochialu, ale trimite subscrisului pana la 6/18. Augustu in Halmagiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: IOANU GROZ'A, m. p. protopopu inspectoru de scóle.

—□—

Pentru deplinirea postului invetiatorescu class'a I inferióra gr. or. rom. din Cianadulu-Serbescu, protopop. B. Comlosiului, cot. Torontalu, si inspect. Sieithinului, se escrie concursu cu terminu de alegere pe 15,27 Augustu.

Emolumintele sunt:

- 1) Salariu anualu ficu 250 fl. v. a.
- 2) 25 meti grâu clas'a II.
- 3) Pausialu scripturisticu 5 fl.
- 4) 1 jugeru pamentu aratoriu si 200 □ gradina estravilana.
- 5) Quartiru liberu.
- 6) Pentru spesele conferintieloru invetiatoresci 10 fl.
- 7) Dela inmormentari mari unde va fi pofítu 50 cr. mici 20 cr. daca se aduce mortulu la biserica 1 fl.

Dela recurrentii cei ce vor reflectá la acestu postu se recere ca se produca 1. Testimoniu despre absolvarea preparandiei. 2. Despre depunerea esamenului de cualificatiune cu succesu bunu. 3. Despre depunerea esamenului din limb'a maghiara, apoi a 4. Atestatu despre conduita si portarea morala de pana acum, — cei ce nu vor produce astfelii de documinte, nu potu contá a fi luati in consideratiune. Recursele a se adresá comitetului parochialu sè se trimita parintelui Teodor Popoviciu inspect. scol. cot. Cenadului in Sieithinu (Sajtény).

Din siedinti'a comit. par. gr. or. rom. dela 13. Iuniu st. v. 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: TEODOR POPOVICIU, m. p. inspectoru scolaru.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Iteu**, protop. Oradii-mari. Terminulu alegerei e **21. Augustu st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) Dela 82 case câte 1 vica de bucate 102 fl. 50 cr.; 2) Pamentu aretoriu, gradina si fenatiu 50 fl.; 3) Dela fie-care casa câte 1 fl. 82 fl.; 4) 2 orgii de lemne aduse acasa 16 fl.; 5) Venitele cantorale 15 fl.; 6) Dile de lucru: cu plugulu 20, per 1 fl. 50 cr. éra cu manile 55 dile per 40 cr. 52 fl.; 7) Cortelu pretiuitu in 5 fl. Sum'a 322 fl. 50 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Iteu, sunt a-se tramite subscrisului in Zsáka, p. u. Furta; éra recurrentii au a-se prezentá pana la alegere in S. bisericá, pentru a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu. Terminulu de recurgere 16/28. Augustu a. c.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din **Suiugdu**, protop. Oradii-mari. Alegerea se va tienea in **21. Augustu st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) Dela 64 Nr. à 40 cr., éra dela 26 prunci deobligati la scóla à 50 cr. la olalta 38 fl. 60 cr.;— 2) Gráu si cucuruza in bómbe, 16 cubule à 5 fl. = 80 fl.; 3) Pamentu comasatu 16 jugere aratoriu si livada 96 fl.; 4) Un'a canepiste 2 fl.; 5) Dile de lucru: cu plugulu 8 à 2 fl., cu manile 21 à 50 cr. la olalta 26 fl. 50 cr.; 6) 3 orgii de lemne à 5 fl. = 15 fl.; 7) Venitulu cantoralu: dela inmormentarea mare 1 fl. 20 cr., mica 50 cr. maslu 50 cr., cununie 50 cr., liturgia privata 20 cr. si festanie 10 cr. = 27 fl.; 8) Quartiru liberu cu gradina de legumi 20 fl. Sum'a totala 305 fl. 10 cr.

Recursele instruite conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Suiugdu, se se tramite subscrisului in Zsáka, u. p. Furta, pana inclusive 16/28. Augustu a. c.; éra recurrentii au se se presenteze pana la alegere in S. bisericá, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu. Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Spurcani**, inspect. Oradii-mari, terminulu alegerei e **23. Augustu st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) dela 15 Nr. câte 2 fl. 58 cr. si câte 2 vici de cucuruza in bómbe, éra dela 35 Nr. câte 1 fl. 58 cr., si câte un'a vica cucuruza in bómbe, tóte computate la olalta 177 fl. 75 cr. 2) dile de lucru: cu plugulu 11 à 2 fl., cu mânile 39 à 50 cr. = 41 fl. 50 cr.; 3) 8 jugere de pamentu aretoriu si livada 38 fl.; 4) 3 orgii de lemne à 5 fl. = 15 fl.; 5) Venitulu cantoralu: dela inmormentarea mare 1 fl. 20 cr., mica 50 cr., maslu 50 cr., cununie 50 cr., computatu in 13 fl. 50 cr.; 6) Quartiru liberu cu gradina de legumi si intravilanulu fostu parochialu pretiuite 28 fl. Sum'a totala 313 fl. 75 cr.

Recursele ajustate conform stat. organicu si adresate comitetului parochialu din Spurcani se se tramite subscrisului inspectoru in Zsáka, u. p. Furta, pana inclusive 16/28. Augustu a. c.; éra recurrentii au se se presenteze pana la alegere in S. bisericá pentru a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca dela scóla gr. or. din **Siusturogiu**, inspect. Oradii-mari. Alegerea se va tienea in **23. Augustu a. c.**

Emolumintele sunt: 1) Dela 75 case câte o vica de bucate 93 fl. 75 cr.; 2) Dela tóta cas'a câte 1 fl. = 75 fl. 3) Pentru fie-care scolaru 50 cr = 16 fl. 50 cr. 4) 3 orgii de lemne aduse acasa 24 fl.; 5) 6 cara de crengi de lemne aduse acasa 6 fl.; 6) Pamentu aretoriu de 7 cubule si pasiune 30 fl.; 7) Venitulu cantoralu 10 fl.; 8) 23 pluguri câte $\frac{1}{2}$ di per 1 fl. = 23 fl.; 9) 42-dile de lucru cu manile per 60 cr. = 25 fl. 20 cr. Sum'a totala 303 fl. 45 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. adresate comitetului parochialu din Siusturogiu se se tramite subscrisului in Zsáka, u. p. Furta, pana inclusive 16/28. Augustu a. c., ér recurrentii au se se presenteze pana la alegere in S. bisericá pentru a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Dernisiór'a**, protop. Oradii-mari, cu terminu de alegere pe **19/31. Augustu a. c.**

Emolumintele sunt: 1) Dela 95 case câte 1 vica de bucate 118 fl. 75 cr.; 2) Dela tóta cas'a 60 cr. 57 fl.; 3) 2 orgii de lemne aduse acasa 16 fl.; 4) 8 jugere pamentu aratoriu si pasiune 30 fl. 5) Pentru fie-care elevu 50 cr. = 20 fl.; 6) Venitulu cantoralu 20 fl.; 7) Dile de lucru: cu plugulu 22 per 1 fl. 60 cr., éra cu manile 73 dile per 40 cr. = 64 fl. 40 cr. — de totu 326 fl. 15 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. si adresate Comit. parochialu din Dernisiór'a sunt a se tramite subscrisului in Zsáka, u. p. Furta, pana in 16/28. Augustu, éra recurrentii au se se presenteze pana la alegere in S. bisericá spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. August) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu din comun'a **Margine**, protop. Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **20. Augustu st. v. a. c.**

Emolumintele: 1) Dela 70 Nr. à 50 cr. la olalta 35 fl.; 2) Dela 35 prunci deobligati la scóla à 50 cr. 17 fl. 50 cr.; 3) Dela 11 prunci deobligati la scól'a de repetiune à 50 cr. = 5 fl. 50 cr.; 4) Gráu si cucuruza in bómbe 13 cub. si 2 mes. computatu in 65 fl.; 5) Pamentu aratoriu si livada 16 jugere pretiuitu in bani 80 fl. 6) Dile de lucru: cu plugulu 20 per 1 fl. 50 cr., — cu manile 50 à 50 cr., computate in bani 55 fl.; 7) Lemne de incalditu 3 orgii 15 fl.; 8) Venitulu cantoralu: dela inmormentare mare 1 fl. 20 cr., mica 50 cr., maslu 50 cr., festanie 10 cr., cununie 50 cr., computate la olalta 20 fl.; 9) Cortelu cu gradina de legumi pretiuitu in bani 20 fl.—de totu 313 fl.v.a.

Recursele ajustate conform prescrielor stat. org., si adresate comitetului parochialu, se se tramite subscrisului in Zsáka, u. p. Furta, pana inclusive 16/28. Augustu a. c. avënd recurrentii in vre-o Dumineca ori serbatóre a-se prezentá in biseric'a din Margine, spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipiculu bisericescu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Conform ordinatiunei Venerabilului Consistoriu gr. or. oradanu de datulu 19/31. Octomvre 1885. Nr. 829. Sc., se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca din comun'a

Tasiadu, inspectoratul Oradiei-mari, cu terminu de alegere pe Dumineca in 17/29. Augustu a. c.

Emoluminte: a) dela 180 case à 40 cr. dela fiecare 72 fl.; b) dela fiecare casa $\frac{1}{4}$ mesura de bucate 11 cubule si un'a mesura; c) dela fiecare casa $\frac{1}{2}$ itia de pasula 2 $\frac{1}{4}$ mesuri; d) dela fiecare casa 1 portia de fênu à 20 cr.; e) dela fiecare casa 1 fuioru à 10 cr. f) venitul cantoralu 30 fl.; g) cortelu cu doue intravilane 30 fl.; h) 4 orgii de lemne aduse acasa à 6 fl. = 24 fl.

Recursele ajustate conformu prescrieloru statutului organicu, — adresate comitetului parochialu, — sè-se trimita subscrisului in Zsàka p. u. Furta, pana inclusive 14/26. Augustu a. c. avêndu recurrentii in vre-o Dumineca ori serbatóre a-se presentá in biseric'a din locu, spre a-si aretà desteritatea in cantare si tipiculu bisericescu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Cotigletu** cu fili'a **Bucuróia**, prot. Oradiei-mari, se escrie concursu cu terminulu de 17/29. Augustu a. c.

Emolumintele sunt:

a) dela comun'a Cotigletu:

1) In bani gat'a 92 fl. 2) 12 cubule de bucate à 5 fl. 60 fl.; 3) Intravilanulu invetiatorescu 16 fl.; 4) 2 vici fasole 4 fl.; 5) Venitele cantorale 8 fl.; 6) 3 orgii de lemne per 8 fl. 24 fl.

b) dela comun'a Bucuróia:

7) In bani gat'a 58 fl.; 8) 8 cubule bucate à 5 fl. 40 fl.; 9) 2 vici fasole 4 fl.; 10) Câte unu fuioru dela fiecare casa à 10 cr. 2 fl. 50 cr.; 11) Venitul cantoralu 4 fl. de totu 312 fl. 50 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Cotigletu sè se trimita subscrisului in Zsàka, u. p. Furta, pana inclusive 14/26. Augustu a. c.; éra recurrentii sè se presenteze in biseric'ele ambeloru comune spre a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Cuzapu**, inspect. Oradiei-mari. Terminulu alegerii e 24 Augustu st. v. a. c.

Emolumintele: 1) Dela 35 prunci de scóla a 1 fl. éra dela 60 Nr. a 50 cr. la olalta 65 fl. 2) Dela 35 prunci de scóla câte o mesura de bucate in bómbe, apoi dela 60 Nr. éra câte o mesura de bucate in bómbe de totu 23 cubule si 3 mesuri per 5 fl. = 118 fl. 75 cr. 3) Dile de lucru cu plugulu 20 à 80 cr. éra cu manile 40 à 20 cr. 24 fl. 4) Pamentu comasatu aratoriu 16 jugere pretiuitu 48 fl. 5) 3 orgii de lemne à 5 fl. = 15 fl. 6) Pentru conferintiele invetiatoresci 4 fl. 7) Venitul cantoralu dela inmormentare mare 50 cr. mica 25 cr. maslu 50 cr. cununie 50 cr. festanie 10 cr. la olalta computeate 8 fl. 50 cr. 8) Cuartiru cu gradina de legumi, o canepiste si o crompiste pretiuite in bani 20 fl. sum'a 303 fl. 25 cr.

Recursele ajustate conf. stat. org. si adresate comitetului parochialu din Cuzapu, sunt a se trimita subscrisului insp. in Zsàka u. p. Furta pana inclusive 16/28 Augustu a. c. éra recurrentii au a-se presentá pana la alegere in s. biseric'a spre a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a 22 Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Chiraleu**, inspectoratul Oradiei-mari, se escrie concursu cu terminulu de alegere pe 25 Augustu st. v. anulu curentu.

Emolumintele: 1) Dela 75 Nr. câte 1 mesura de grâu de totu 18 cubule si 3 mesuri per 5 fl. = 93 fl. 75 cr. 2) Dela 75 Nre à 70 cr. = 52 fl. 50 cr. 3) 10 jugere de pamentu si doue gradini de 10 mesuri de clas'a prima 110 fl. 4) 2 orgii de lemne aduse acasa 12 fl. 5) Venitul cantoralu 30 fl. 6) Pasiunatu la anu 3 fl. de de totu 301 fl. 25 cr.

Recursele instruite conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Chiraleu sè se trimita subscrisului inspectoru in Zsàka p. u. Furta, pana inclusive 16/28 Augustu a. c. éra recurrentii au a-se presentá in vre-o dumineca séu serbatóre in s. biseric'a pentru a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a 22 Iuliu (3 Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Soldobagiu**, se escrie concursu cu terminulu de alegere pe diu'a 22. Augustu v. a. c.

Emolumintele: 1) Dela 37 prunci deobligati la scóla à 1 fl. = 37 fl.; 2) Dela 15 prunci deobligati la scól'a de repetitiune à 50 cr. = 7 fl. 50 cr.; 3) Dela 40 Nr. de case à 50 cr. = 20 fl.; 4) Grâu si cucuruza in bómbe 17 cubule si 3 mesuri 88 fl. 75 cr.; 5) Dile de lucru: cu manile 20 à 50 cr. = 10 fl.; 6) 3 orgii de lemne à 5 fl. = 15 fl.; 7) Pentru conferintia invetiatorésca 6 fl.; 8) Pentru scripturistica 5 fl.; 9) Venitul cantoralu: dela inmormentare mare 1 fl. 20 cr., mica 50 cr., maslu 50 cr., cununie 50 cr., liturgia privata 20 cr., festanie 10 cr., la olalta 23 fl. 60 cr.; 10) Cuartiru liberu cu gradina de legumi 20 fl. Sum'a totala 328 fl. 85 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Soldobagiu, sè se trimita subscrisului in Zsàka, u. p. Furta, pana inclusive 16/28. August a. c.; éra recurrentii au a-se presentá pana la alegere in S. biseric'a spre a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Satulbarba**, inspect. Oradiei-mari, se escrie concursu cu terminulu de alegere pe 22 Augustu st. v. a. c.

Emolumintele: 1) Dela 20 Nr. à 1 fl. éra dela 40 Nr. à 50 cr. = 40 fl. 2) Dela 10 prunci deobligati la scóla de repetitiune a 50 cr. = 5 fl. 3) Grâu si cucuruza in bómbe 15 cubule = 75 fl. 4) Pamentu aratoriu si livada 16 jugere pretiuitu in 96 fl. 5) Dile de lucru: cu plugulu 20 à 2 fl. cu manile 20 à 50 cr. = 50 fl. 6) 3 orgii de lemne à 5 fl. = 15 fl. 7) Venitul cantoralu: dela inmormentare mare 1 fl. 20 cr. mica 50 cr. maslu 50 cr. cununie 50 cr. festanie 10 cr. liturgie privata 10 cr. computeate 15 fl. 60 cr. 8) Cortelu liberu cu gradina de legumi 20 fl. de totu 316 fl. 60 cr.

Recursele instruite conform stat. org. si adresate comitetului parochialu din Satulbarba, sè se trimita subscrisului inspectoru in Zsàka, p. u. Furta, pana inclusive 16/28. Augustu a. c.; éra recurrentii au a-se presentá pana la alegere in S. biseric'a, spre a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Jac'a, 22. Iuliu (3. Augustu) 1886.

Toma Pacala, m. p.

adm. prot. inspect. de scóle.